

De gamle platter fortæller – 32.

DAGBLADETS navnkundige journalist, salige Arne Jensen, skrev i starten af 1970'erne artikelserien "De gamle platter fortæller" om kongeskiverne fra Roskilde og Omegns Fugleskydningsselskab. Det blev til i alt 75 artikler, der blev bragt i DAGBLADET i 1972/73. Enkelte af artiklerne blev gengivet op til fugleskydningsselskabets 200 års jubilæum i 1987.

Som en markering af fugleskydningsselskabets 225 års jubilæum, den 28. august 2012, bliver Arne Jensens artikler nu genudgivet. I nogle tilfælde er historien eller ny viden løbet fra artiklerne, men i respekt for Arne Jensen, bliver alle artiklerne bragt, som de i sin tid blev skrevet af den lune journalist. Bortset fra justeringer af diverse trykfejl, er der ikke rettet et komma i Arne Jensens artikler. For at artiklerne til stadighed kan have et opdateret og korrekt indhold i forhold til nutidens læsere, vil der dog i de fleste tilfælde være tilføjet et supplerende efterskrift til de gamle artikler.

Skulle disse tilføjelser eller korrektioner være mangelfulde eller utilstrækkelige, vil det være meget interessant hvis DAGBLADETS læsere kan supplere.

Foruden de gamle artikler, har redaktøren på fugleskydningsselskabets hjemmeside, Henrik Brandt, i samarbejde med redaktionsleder på DAGBLADET Lars Ahn Pedersen forøget serien med yderligere 25 artikler. De 100 artikler vil blive bragt i DAGBLADET i de 100 lørdagsaviser der ligger op til jubilæumsdagen.

Fugleskydningsselskabet officielle betegnelse for de gamle klenodier er "skiver", men i fortsat respekt for Arne Jensens ordvalg, vil vi her bibeholde den oprindelige overskrift.

Interesserede læsere kan læse meget mere om det gamle selskab på www.roskildefugleskydning.dk.

Ikke kærlighed, men penge

Mange fornuftsægteskabet blandt Roskildes gamle købmandsfamilier

De forstod at sikre sig, de gamle købmandsdynastier, der dominerede Roskilde gennem flere århundreder. Søren Borch, som vi omtalte i sidste uge, kom ved sit ægteskab med Inger Caroline, der var enke efter et medlem af den anden af byens store købmandsfamilier, Kornerupperne, ind i den tredje klan, Brønnicheerne, idet hun var datter af købmand Jacob Brønniche. I mange andre tilfælde er der tale om giftermål mellem disse tre familier. Man kan vist roligt gå ud fra, at der ikke altid har været tale om kærlighed men om det snusfornuftige ønske, at man ved disse forbindelser sikrede, at de efter datiden vældige formuer, forblev i de rette hænder.

Jacob Brønniche, der blev fuglekonge i Roskilde og Omegns Fugleskydningsselskab i 1800, lod udfærdige en ejendommelig skive, der i mange år var i privat eje, indtil den blev skænket Roskilde Museum, hvor den nu befinder sig. Den viser et solbeskinnet landskab med et øje i horisonten.

Rundt om står:

Hvad nytter Lyset uden mig?
Sigt vel - Lad Øyet lede dig,
Til Maalet som du selv attraaer
Du da vist Kongebaandet faar

Brønniche-familien var den ældste af disse mastodonter i Roskilde. Den første af navnet skal være kommet til byen allerede omkring år 1600. I det første par hundrede år var de fleste af familiens medlemmer drejere. Drejersønnen Søren Brønniche var den første købmand af dette navn i Roskilde. Han fik borgerskab i 1754 efter at have godtgjort, at han var udlært og havde tjent i det islandske og finmarske kompagni i ti år. Han boede i Ringstedgade, hvilket fremgår af en gammel

politiprotokol, hvori det oplyses, at en skarnsdreng har oversmurt hans ny-oliemalede hus med tjære.

*

Søren Brønniches søn var Jacob Brønniche, der blev født i 1761. Han var ved siden af sit købmandskab fra 1790 "bestandig kæmner" i byen, som det kaldtes, formedelst 65 rigsdaler foruden jord. En kæmner måtte stille 1000 rigsdaler i kaution ved embedets overtagelse. Senere blev han kaptajn for borgervæbningen og blev betitlet med det fine "agent". Da han giftede sig, hentede han mærkværdigvis sin hustru udefra. Hun hed Inger Marie Michelsen og var datter af en silkevæver i Kongens Lyngby. Han drev forretning i Algade, den nuværende ejendom nr. 9. Desuden ejede han Roskilde Børs ved havnen.

På Roskilde Museum findes et livfuldt og morsomt silhuetklip af Jacob Brønniche, hans hustru og seks af deres børn. Han er tilsyneladende i en velmagtsperiode, og hans kone er lidt vel ved magt, nærmest en svulmende matrone, og de seks børn er i fuld aktivitet.

Jacob Brønniche døde i 1822, 60 år. Han nåede ikke at se sine yngste børn voksne, men de blev alle godt anbragt. Det skal vi vende tilbage til i næste uge, idet den ældste søn, Søren Brønniche blev fuglekonge i 1817.

- aj.

*

Efterskrift:

I dag hænger skiverne for de nulevende fuglekonger i Restaurant Håndværkeren, mens de afdøde fuglekongers skiver er deponeret på Roskilde Museum. Jacob Brønniches skive indgår i museets særlige afsnit for skiverne og historien omkring Roskilde Fugleskydningsselskab. Skiven ejes af Roskilde Museum.

- hb.

Artiklen blev bragt i Dagbladet den 4. november 1972 og den 23. april 2011